

Bərpaolunan enerji layihələri Azərbaycanın gələcəyinə hesablanıb

"Biz iqlim dəyişikliyi ilə mübarizə baxımından COP29-un uğurlu olmasını istəyirik. Eyni zamanda bu, bizim üçün hekayəmizi diqqətə çatdırmaq fərsətidir. Siz tamamilə haqlısınız ki, bizim dünyaya deyəcək sözümüz çoxdur". Bu sözləri Prezident İlham Əliyev aprelin 23-də ADA Universitetində "COP29 və Azərbaycan üçün Yaşıl Baxış" mövzusunda keçirilən beynəlxalq forumda tədbir iştirakçılarının suallarını cavablandırarkən deyib.

Dövlətimizin başçısının da dediyi kimi, COP29, iqlim dəyişmələri ilə mübarizədə göstərdiyimiz səyi, həmçinin global səviyyədə səsimizi eşdirmək üçün fərsətdir. Azərbaycanın bərpaolunan enerji mənbələri sahəsində təklifləri və təcrübəsi var. COP29 iqlim dəyişmələri ilə mübarizədə perspektivlərimizin nəzərə alınmasını təmin etmək istiqamətində platforma rolunu oynayır. Azərbaycanın COP29-a ev sahibi seçilməsi ölkəmizin beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən dəstək qazandığını təsdiqləyir.

(davamı 7-ci səhifədə)

(əvvəli 1-ci səhifədə)

Ölkəmiz daim sülh tərəfdarı olub. Bunun nəticəsidir ki, Azərbaycana yüksək etimad göstərilib. COP29 iqlim dəyişmələri ilə mübarizədə global əməkdaşlığın gücləndirilməsi istiqamətində mühüm mərhələdir. Bu, təkcə müzakirələrin asanlaşdırılmasını deyil, həm də həqiqi əməkdaşlıq və kompromis üçün əlverişli mühitin yaradılmasını nəzərdə tutur.

Prezident İlham Əliyev aprelin 26-da Berlində "15-ci Petersberq İqlim Dialoqu"nun Yüksək Səviyyəli Seqmentində çıxışında da ölkəmizin COP29-a ev sahibliyi məsələsinə toxunub. Dövlətimizin başçısı qeyd edib ki, COP29-a ev sahibliyi edəcək Azərbaycan fəal hazırlıq prosesindədir və əlindən gələni edir ki, yaxşı nəticələrə nail olunsun. Beynəlxalq platformanın Qlobal Cənub ölkələri ilə təmasları gücləndirəcəyini, eyni zamanda Avropa ölkələri ilə də əlaqələri uğurla inkişaf etdirəcəyini də qeyd edən Prezident İlham Əliyev bildirib ki, bizim yaşıl gündəli-

COP - İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyası insanın iqlim mühitinə təhlükəli müdaxiləsinin qarşısını almaq məqsədilə 1992-ci ilin iyununda Rio-de-Janeyro şəhərində keçirilmiş Yer Sammitində imzalanmış sənəddir. COP

(Conference of Parties) abreviaturunun

ingilis dilindən tərcüməsi Tərəflər Konfransı deməkdir. Tərəflərin Konfransı İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının icrasına nəzarət edən ali qərarverici orqandır. Bu Konvensiyaya üzv olan 190-dan çox ölkə var.

Ötən il dekabrın 11-də Dubayda COP28-in plenar iclasında COP29-un bu il Azərbaycanda keçirilməsi haqqında qərar qəbul olunub.

Bərpaolunan enerji layihələri Azərbaycanın gələcəyinə hesablanıb

yimiz COP-dan əvvəl də inkişaf edirdi, təkcə bu il 1300 meqavat həcmində külək və günəş enerjisi layihələri həyata keçiriləcək.

Almaniya Federativ Respublikasının Kansleri Olaf Şoltsun aprelin 26-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevlə birgə mətbuat konfransında da COP29-la bağlı məsələlərdən danışılıb. Ölkə başçımız qeyd edib ki, neft və qazla zəngin olan ölkələr haqqında hansısa miflər yaradılmamalıdır. Bu ölkələr iqlim məsələlərinin həlli üçün çox böyük səylər göstərib. Bu gün BƏƏ, Azərbaycan və Braziliya üçlü formatda fəaliyyət göstərir.

Prezident İlham Əliyevin öz çıxışlarında ölkəmizin COP29-a ev sahibliyi etməsinə ardıcıl şəkildə vurğulanması onun beynəlxalq ictimaiyyət üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edən iqlim dəyişmələri ilə bağlı məlumatlılığın artırılması məsələsinə sadiqliyini nümayiş etdirir. Ölkə başçımız artırıb Azərbaycanın mövqeyini dəqiq şəkildə bildirməsi onun diplomatiyaya və global məsələlərə düzgün strateji yanaşmasından xəbər verir.

Son illər Azərbaycan "yaşıl enerji" təşəbbüslərinin inkişafı və təşviqində regional lider kimi çıxış edir. Avropa və Asiyanın kəşşməsində yerləşən, sahilyanı ərəzilərdən tutmuş dağlıq rayonlara qədər müxtəlif landşaftı ilə Azərbaycan külək, günəş və su elektrik enerjisi də daxil olmaqla zəngin bərpaolunan enerji resurslarına malikdir. Bu təbii sərvətlərdən istifadə edərək, ölkəmiz gələcəyə doğru inamla addımlayır. Azərbaycanın "yaşıl enerji" sahəsində ən böyük uğurlarından biri külək enerjisi layihələrinə sərmayə qoymasıdır. Xəzər sahili boyunca, Qobustan və Abşeron kimi regionlarda əhəmiyyətli külək ehtiyatlarına malik ölkəmiz enerji kompleksini şaxələndirmək üçün bu potensialdan istifadə edir. Ölkəmizin qabaqcıl külək stansiyası olan Pirallahı Külək Elektrik Stansiyası deyilənlərin sübutudur.

Azərbaycan külək enerjisi ilə yanaşı, günəş enerjisi sektorunda da mühüm nailiyyətlər əldə edib. Ölkəmizin ilin çox hissəsini əhatə edən bol günəş işığı günəş enerjisi istehsalı üçün əlverişli mühit yaradır. Azərbaycan günəş enerjisi ilə bağlı çoxsaylı layihələr, o cümlədən günəş elektrik stansiyalarının tikintisini və günəş panellərinin quraşdırılmasını həyata keçirir. Bu təşəbbüslər təkcə istixana qazı emissiyalarının azaldılmasına kömək etmir, həm də enerji təhlükəsizliyini və dayanıqlılığını ar-

tırır. Su elektrik enerjisi uzun müddət Azərbaycanın enerji infrastrukturunun təməli daşı olub. Ölkəmizin çayları və su ehtiyatları hidroelektrik istehsalı üçün geniş imkanlar yaradır. Azərbaycanda bir neçə su elektrik stansiyası, o cümlədən sovet dövründən fəaliyyət göstərən Mingəçevir Su Elektrik Stansiyası mövcuddur. "Yaşıl enerji" strategiyasının bir hissəsi kimi Azərbaycan bütün ölkə üzrə kiçikmiqyaslı hidroenergetika layihələrini reallaşdıraraq bu sahədə potensialının genişləndirilməsinin davamlılığını təmin edir.

Azərbaycanın "yaşıl enerji" sahəsində irəliləyişi təkcə onun təbii sərvətləri ilə deyil, həm də investisiya təşviqləri ilə də bağlıdır. Hökumət bərpa olunan enerji layihələrinə özəl sektor investisiyalarını stimullaşdırmaq üçün əlavə tariflər və vergi güzəştləri də daxil olmaqla əlverişli tənzimləmə tədbirləri həyata keçirir. Bundan əlavə, Azərbaycan "yaşıl enerji" təşəbbüsləri üçün maliyyə və texniki ekspertiza təmin etmək məqsədilə beynəlxalq təşkilat və inkişaf bankları ilə fəal tərəfdaşlığın yollarını axtarır.

Əminliklə demək olar ki, Azərbaycan "yaşıl enerji" gündəmini irəli aparmaq öhdəliyinə sadiq qalır. Azərbaycanın bərpaolunan enerji potensialının genişləndirilməsi, enerji səmərəliliyinin artırılması və karbon emissiyalarının azaldılması səyləri ölkənin davamlı inkişafına, parlaq gələcəyinə hədəflənib. Ölkə təkcə daxili enerji ehtiyatlarını ödəməyə deyil, həm də regional sabitliyə və global davamlılıq sözlərinə töhfə verməyə hazırdır. Azərbaycan innovasiyalar, investisiyalar və əməkdaşlıq vasitəsilə gələcək nəsillər üçün daha yaşıl, daha möhkəm gələcəyə doğru yol açır.

Prezident İlham Əliyev təkcə iqlim dəyişmələri ilə mübarizənin deyil, həm də Azərbaycanın perspektivlərinin diqqətə çatdırılmasının dinlənilməsinin vacibliyini vurğulayaraq ölkəsinin beynəlxalq arenada iştirakı ilə bağlı strateji baxış nümayiş etdirir. COP29-a hazırlıq intensivləşdikcə, Azərbaycanın bərpaolunan enerji sahəsində fəallığı və global əməkdaşlığın təşviqinə sadiqliyi getdikcə daha aydın görünür.

Nurcan SÜLEYMANOVA,
"Respublika".